

Azərbaycanda çox böyük, çoxminli könüllülər ordusu yaradılıb

Bizim gənclərimizin mütləq əksəriyyəti milli ruhda, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alıb və bu gün ölkəmizin hərtərəfli inkişafı üçün öz biliklərini ortaya qoymağa hazırdırlar.

Ümumiyyətlə, gənclər son illər ərzində ictimai həyatda çox fəal rol oynayırlar. Mən xüsusilə könüllüləri qeyd etmək istərdim. Bu il mənim Sərəncamımla “Könüllülər ili” elan edilmişdir. Mən çox şadam ki, qısa müddət ərzində Azərbaycanda çox böyük, çoxminli könüllülər ordusu yaradılıb və könüllülər öz işi, öz əməlləri ilə cəmiyyətdə çox böyük rəğbət qazana biliblər, bizim ümumi işimizə çox böyük töhfə verirlər.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

A.M.Şirinovun Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Aqil Muxtar oğlu Şirinov Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 may 2020-ci il

Cənubi Koreyada məktəblərin açılması təxirə salınıb

Səbəb koronavirusun yenidən yayılması göstərilir

Oruc MUSTAFAYEV

Cənubi Koreya hökuməti koronavirusun yenidən yayılması səbəbindən məktəblərin açılması tarixini təxirə salıb. “Uçitelskaya qazeta”nın məlumatına əsasən, bu barədə ölkənin təhsil nazirinin müavini Pak Bom məlumat verib.

Cənubi Koreyada tədris ili iki semestrə bölünür. Birinci semestr mart ayında başlayır və iyulun ortalarına qədər davam edir. Koronavirus səbəbindən hökumət bir neçə dəfə dərs ilinin başlanması tarixini təxirə salıb və bütün təhsil qurumlarını məsafədən təhsilə keçirib.

Son üç həftə ərzində ölkədə gün ərzində, təxminən 10 yeni infeksiya halı qeydə alınıb, onların əksəriyyəti xaricdən gətirilib. Mayın 6-da ölkə “gündəlik həyatda sosial məsafə” rejiminə keçib.

Cənubi Koreyanın “Yonhap News” agentliyinin məlumatına əsasən, epidemioloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması ilə bağlı əyani təhsilin bərpa olunması qərara alınıb. Bu, ilk növbədə, kolleclərə daxil olmaq üçün hazırlanmalı olan yuxarı sinif şagirdləri üçün edilib. Qəbul imtahanlarının müddəti isə təxirə salınmayıb.

Mayın 10-u və 11-də yoluxanların gündəlik artımı müvafiq olaraq 34 və 35 nəfər təşkil edib, onların əksəriyyəti yerli mənşəli olub. COVID-19 infeksiyasının yeni bir epidemiyası bir gəncin Seulda ən izdihamlı rayon olan İtvonda bir neçə gecə klubunu ziyarət etməsindən sonra ortaya çıxıb.

Buna görə də valideynlərin bir qismi məktəblərin bərpa olunması qrafikinə yenidən baxılmasını xahiş edib. İnternetdə yerləşdirilmiş bu xahiş üzrə 160 mindən çox imza toplanıb. Koreya Təhsil Nazirliyində bu məsələni diqqətlə araşdırmağa söz verilib.

“Təhsilənlərin təhlükəsizliyi hər zaman bizim prioritetimiz olaraq qalır. Biz bütün riskləri diqqətlə izləyirik və müxtəlif mümkün variantları nəzərdən keçirərək ölçülüb-biçilmiş qərar qəbul edəcəyik”, – deyərək ölkənin təhsil naziri Yu İn Xe özünün facebook səhifəsində bildirdi.

Mayın 12-də təhsil nazirinin müavini Pak Bom yuxarı sinif şagirdlərinin dərslərinin başlanması tarixinin mayın 20-nə keçirildiyini xəbər verib. Kiçik və orta siniflərdə təhsil alan uşaqlar isə əyani dərslərə sonradan öz cədvəllərinə uyğun olaraq qayıdacaqlar.

Azərbaycan Tibb Universitetinin 90 illiyinin qeyd edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2020-ci ildə respublikanın ilk ali tibb təhsili ocağının – Azərbaycan Tibb Universitetinin təsis edilməsinin 90 illiyi tamam olur.

Bakı Dövlət Universitetinin tibb fakültəsinin bazasında yaradılmış Azərbaycan Tibb Universiteti ölkəmizin zəngin ənənələrə malik ali təhsil müəssisələrindəndir. Azərbaycan səhiyyəsinin inkişafı tarixində xüsusi mövqeyə malik Universitet öz fəaliyyətində təhsili, elmi və tibbi daim üzvi şəkildə birləşdirmiş, ötən illər ərzində təbabətin ən müxtəlif sahələri üçün yüksək bilikli və bacarıqlı kadrların yetişməsində, həmçinin mütəbər elmi mərkəz

kimi fundamental tədqiqatların aparılmasında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Tibb Universitetində beynəlxalq əməkdaşlıq əlaqələrinin davamlı genişləndirilməsi və tibb təhsilinin müasir standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində ardıcıl həyata keçirilən işlər təqdirəlayiqdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və ölkədə tibb elmi və təhsili sahəsində yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanmasında mühüm xidmətlərini nəzərə alaraq, Azərbaycan Tibb Universitetinin 90 illik yubileyinin qeyd olunmasını təmin etmək

məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə Azərbaycan Tibb Universitetinin 90 illiyinə dair tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 may 2020-ci il

Nazir “Microsoft” korporasiyası və “Cisco Systems” şirkətinin rəhbərləri ilə təhsil sistemində innovasiyaları müzakirə edib

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov “Microsoft” korporasiyasının vitse-prezidenti Anthony Salcito və korporasiyanın Avropa üzrə regional təmsilçiləri ilə videokonfrans keçirib.

Videokonfrans zamanı Azərbaycanda qısa müddət ərzində yaradılmış və ölkədə ən iri onlayn platforma olan “Virtual məktəb” layihəsinin uğurlu nəticələri, 900 mindən artıq müəllim və şagirdi birləşdirən layihənin genişləndirilməsi, müəllimlərin bu platformanın bütün imkanlarından tam yararlanmaları üçün təlimlərə cəlb edilməsi müzakirə edilib. Eyni zamanda sözügedən onlayn portalda Təhsil Nazirliyinin digər proqram təminatları və xidmətləri

nin inteqrasiyası, bununla da virtual tədris məkanında həyata keçirilən bütün əsas prosesləri vahid portaldan izləmək və təhlil etmək imkanı da müzakirə mövzusu olub.

Təhsil naziri həmçinin “Cisco Systems” şirkətinin vitse-prezidenti Guy Diedrich və şirkətin regional menecerləri ilə videokonfrans keçirib. Videokonfransda “Cisco Systems” şirkəti ilə Bakı şəhəri 46 nömrəli tam orta məktəbdə həyata keçirilən “Connected School” pilot layihəsinin icra vəziyyəti, məktəbin İKT avadanlıqları və təhsil sahəsində tətbiq edilən müasir texnologiyalarla təminat, təhsil müəssisəsinin şagird, müəllim və inzibati-idarəetmə heyəti üçün təlimlərin təşkili müzakirə edil

lib. Qeyd olunub ki, əməkdaşlıq çərçivəsində Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində “Cisco Şəbəkə Akademiyası” yaradılıb. Akademiyada kibertəhlükəsizlik üzrə təlim mərkəzinin fəaliyyət göstərməsi, Mərkəzin avadanlıq və program təminatı ilə təmin edilməsi və “Cisco” məzmununun tədris proqramına inteqrasiyası nəzərdə tutulub. Bundan əlavə, innovativ təhsil həlləri və texnologiyaların ölkə təhsil sistemində tətbiqini araşdırmaq, təhsilverenlər üçün ixtisasartırma və əyani təbii imkanları yaratmaq məqsədi ilə Təhsil Nazirliyi tərəfindən yaradılan yeni İnnovasiya Mərkəzində “Cisco” şirkətinin də müasir texnologiyaları nümayiş etdiriləcək.

Şagirdlərimizdən daha bir beynəlxalq nailiyyət

Son illər istedadlı şagirdlərimizin incəsənətin müxtəlif sahələri üzrə əldə etdiyi uğurlar təhsil icti- maiyyətimizdə böyük maraqla qarşılanmaqdadır.

İstedadlı və qabiliyyətləri ilə seçilən şagirdlərimizin uğurları təkcə respublika əhəmiyyətli yaradıcılıq müsabiqələri ilə məhdudlaşmır. Elə bu yaxınlarda şagirdlərimizin Yunanıstanda keçirilən beynəlxalq müsabiqədə uğur qazanması da sözlədiklərimizin sübutudur. Bu qələbənin müəllifləri isə Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyasının şagirdləridir. Belə ki, şagirdlərimiz VIII beynəlxalq uşaq rəsm müsabiqəsində (Biennale) növbəti dəfə fərqlənərək münsiflərin rəğbətini qazanıblar. Müsabiqəyə qatılan VII sinif şagirdi Surə Dadaşzadə və IX sinif şagirdi Abdülrəhim Bağırılının rəsmləri münsiflər heyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirilərək I yerə layiq görülmüşdür.

Yunanıstanda keçirilən bu müsabiqə iki ildən bir təşkil edilir.

Qeyd edək ki, hər iki şagird beynəlxalq müsabiqə laureatıdır, dəfələrlə bu cür müsabiqələrdə qalib olublar.

İngilis dilini öyrənənlər üçün dərs nümunələri

LearnEnglish

Victorian Britain

By Andreea Pulpea

Activity 1

Before you read, decide which word(s) (1–6) go(es) with which meaning (a–f).

1. consider	2. debt	3. desperately
4. focus on	5. manual work	6. take for granted

- badly; seriously
- give special attention to something
- have an opinion about something
- money you have to give back to someone who lent it to you
- jobs that involve using your hands or body
- think something is always available and not be grateful for it

Activity 2

Use the words from Activity 1 to complete the sentences. Change the verb form if needed.

- I ..... needed money, so I got a second job.
- By 2020, I have to pay back my ..... to my company.
- John does a lot of ..... so his arms and hands always hurt.
- The Internet is ..... by many the most important invention of the last 50 years.
- Teenagers today ..... so many things that we never had when we were growing up.
- Next year I want to ..... my career and get a better job.

Victoria became queen of England in 1837 at age 18. She died in 1901, and this period of 64 years is considered a very special time in the history of Britain. There were no great wars during this period, which meant that the country was able to focus on its development. There was great scientific progress and many things we now take for granted were invented in Victorian times. Can you imagine life today without recorded music, bicycles or photography?

The country became more connected with faster transport when the first trains became available. In addition, medicine made good progress and the living conditions improved. Due to all this, the population of Britain rose from 13.9 million in 1831 to 32.5 million in 1901. The young generation became more and more interested in arts. Music, painting and literature developed, and writers like Charles Dickens became very popular.

However, there was a bad side to all this. Many people lost their jobs because new factory machines replaced manual work, so they became desperately poor. This is why many children couldn't go to school and worked to support their families. For example, in 1840 only 20 per cent of the children in London went to school. Dickens himself started working in a factory at age 12 because his father was in prison for not paying back his debt. *Oliver Twist* is one of his books that describes the very hard conditions such children had to live in.

Activity 3

Match the numbers on the left (a–f) with the information (1–6) on the right.

a. 1837	1. Charles Dickens's age when he started working
b. 32.5 million	2. The number of children who went to school in Victorian London
c. 18	3. The number of people living in Britain in 1901
d. 20%	4. The year when Victoria became queen
e. 12	5. The number of people living in Britain in 1831
f. 13.9 million	6. Victoria's age when she became queen

Activity 4

Use the words below to complete sentences 1–5.

For example	Due to	In addition	This is why	However
-------------	--------	-------------	-------------	---------

- The weather was bad and the singer couldn't travel. .... this, the show was cancelled.
- My company made a lot of money last year. ...., we still don't have enough to rent a better office.
- You should stop smoking. It is bad for your health. ...., cigarettes are very expensive.
- A lot of people moved to my city. .... the price of houses increased.
- I have many hobbies. ...., I really enjoy walking.

Activity 5

How was life for people in your country around 1850? Did children go to school? Do you think our lives are better than our grandparents' lives? Why?/Why not? Which 19th century invention do you consider the most useful? Why?

Answers

- Activity 1
1. c; 2. d; 3. a; 4. b; 5. e; 6. f
- Activity 2
1. desperately; 2. debt; 3. manual work; 4. considered; 5. take for granted; 6. focus on
- Activity 3
a. 4; b. 3; c. 6; d. 2; e. 1; f. 5
- Activity 4
1. due to; 2. however; 3. in addition; 4. this is why; 5. for example

To find more English language activities visit
www.britishcouncil.org/learnenglish

Send your feedback to learnenglishprint@britishcouncil.org

© British Council 2017

Milli ali təhsil sistemlərinin reytingi açıqlanıb

Reytingin nəticələri abituriyentlərə xaricdə təhsil almaq üçün ölkəni seçməyə kömək edir

Oruc MUSTAFAYEV

Universitetlərin beynəlxalq şəbəkəsi “Universitas 21” (U21 ranking of National Higher Education Systems) 2020-ci il üçün milli ali təhsil sistemlərinin beynəlxalq reytingini açıqlayıb. Avstraliyanın Melburn Universitetinin Tətbiqi İqtisadiyyat və Sosial Araşdırmalar İnstitutu tərəfindən tərtib olunan “Universitas 21” hər il dünyanın 50 ölkəsində ali təhsilin inkişaf səviyyəsini, tərəqqini və beynəlxalq ictimaiyyətdə təsirini müqayisə etməklə ictimaiyyətdə təqdim edir. Dünya ölkələrinin ali təhsil sahəsində nailiyyətlərini ölçən qlobal tədqiqat bu və ya digər ölkənin zaman keçdikcə ali təhsilin nəticələrində ən böyük irəliləyişlər əldə etdiyini göstərir. Bu reytingi tərtib edərkən ölkədəki təhsil mühiti, mövcud təhsil resursları, təhsildə əməkdaşlıq və performans nəzərə alınır.

Amerika Birləşmiş Ştatları milli ali təhsil sistemlərinin növbəti sıralamasında birinci yeri tutur. ABŞ-ı qlobal sıralamada İsveçrə və Danimarka təqib edir. Top 10-luqda növbəti yerlərdə Sinqapur, İsveç, Böyük Britaniya, Kanada, Finlandiya, Avstraliya və Niderland kimi ölkələr yerləşir.

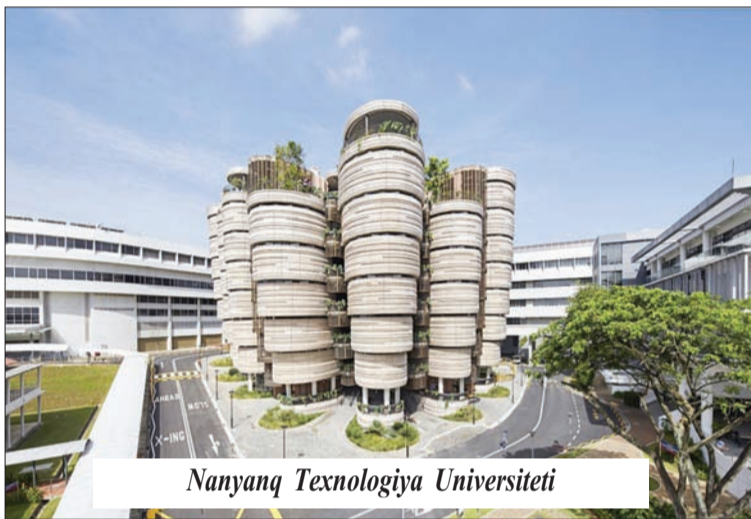
Sinqapur ötən illə müqayisədə üç, Danimarka isə iki pillə yüksəlib, Böyük Britaniya isə “resurs reytinginin aşağı düşməsi” ilə əlaqədar üç pillə enib. Gəlirlərin səviyyəsindəki fərqlər nəzərə alındıqdan sonra ən yüksək reytingli ölkələr Finlandiya, Cənubi Afrika, Birləşmiş Krallıq, Danimarka və Kanadadır. Çin və Hindistan gözəllənən dəyərlərdən daha yüksək nəticələr göstərir.

İlk onluğa daxil olmayan ölkələrdən bəhs etsək, ən böyük yüksəliş dövlət xərclərinin artması səbəbindən Türkiyənin üç pillə (39-cu yerə qədər) irəliləməsini göstərmək olar. Ən böyük enmə Slovakiyada baş verib (5 yer), burada dövlət xərcləri azalıb. Çexiya üç pillə geriləyib. Ümumiyyətlə, ilk onluqdan kənar sıralarda dəyişiklik son illərə nisbətən daha az olub.

“National Higher Education Systems U21” hesabatında ali təhsil sistemlərinin inkişaf meyillərini xarakterizə edən 6 mühüm nəticə öz əksini tapıb:

* Tədqiqat maliyyəsi ilə performans arasında güclü bir əlaqə var.

* Dövlət və özəl maliyyələşdirilmə arasında uzaqlaşma perfor-

Nanyang Texnologiya Universiteti

Karolinska İnstitutu

Kopenhagen Universiteti

mans üçün az əhəmiyyət kəsb etmir.

* Az əhalisi olan ölkələr ali təhsil müəssisələri, işgüzar dairələr və hökumət arasında möhkəm qeyri-formal əlaqələri inkişaf etdirmək üçün asanlıqla bəhrələnilir.

* Dövlət nəzarəti və maliyyələşmənin həcmələri arasında kompromis mövcuddur: ən pis sistemlər sert dövlət nəzarətini məhdud dövlət maliyyələşməsi ilə uzlaşdırır.

* Beynəlxalq əlaqə və əhali sayı arasında mənfi bir əlaqə var.

* Beynəlxalq əməkdaşlıq və araşdırma performansında müsbət bir əlaqə vardır.

Reyting araşdırmaları zamanı ölkə əhalisinin təhsil və peşə hazırlığı, universitetlərlə xarici maraqlı tərəflər arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, həmçinin innovativ tədqiqatların aparılması mə-

sələləri nəzərdən keçirilib. “Universitas 21”-in sədri və Birmingem Universitetinin vitse-kansleri, professor Devid İstvud qeyd edib ki, reyting ayrı-ayrı universitetlərin müqayisəsi çərçivəsindən kənar çıxaraq milli yanaşmaların ali təhsilə təsiri haqqında əhəmiyyətli məlumatlar yaradıb. Tədqiqatda sistemlərin xüsusiyyətləri, təsirləri, bağlılığı və effektivliyi təhlil edilmişdir. Reytingin sayında milli təhsil sistemlərinin cari və keçən ilki məlumatlarını axtarmaq və müqayisə etmək imkanı var. “Bu məlumatlar ali təhsilin nəticələrinin daha da yaxşılaşmasına, buna nail olmaq üçün nə etdiklərinə və geridə qalan ölkələrdə ali təhsil sektorunun yaxşılaşdırılması üçün nə edilə biləcəyinə dair həyati informasiyalar verir”, - deyir D. İstvud bildirib.

Tədqiqat gedişində eyni ölkə daxilində bir sıra ali təhsil müəssisələri öyrənilib və onun əsasında

hesabat hazırlanıb. Hesabatda ölkələrin adambaşına düşən ÜDM səviyyəsinə dair fəaliyyət göstəriciləri qiymətləndirilir.

Son on il ərzində reytinglər ali təhsildə beynəlxalq əməkdaşlıq və onun milli göstəricilərə müsbət təsirini izləyib. Özəl sektorla və digər xarici maraqlı tərəflərlə əlaqələr də mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

“Tədqiqatlarla ayrılan maliyyə vəsaitlərinin həcmünün artması və 3-4 ildən sonra tədqiqatların effektivliyinin ölçülə bilən artımı arasında güclü qarşılıqlı əlaqə mühüm nəticə kimi ortaya çıxıb.

Hesabatda qeyd olunur ki, yüksək gəlirli ölkələr üçün beynəlxalq tədqiqatlar daha vacibdir, halbuki aşağı gəlirli ölkələr üçün qarşıda duran məsələlər üzrə təbiiqi tədqiqatlar daha münasibdir: inkişaf etməkdə olan ölkələr ali təhsil xərclərini səhiyyə və məktəb təhsili kimi digər zəruri ehtiyaclarla balanslaşdırırlar.

Tədqiqatın müəllifləri hesab edirlər ki, müasir dövlətlərin iqtisadi inkişafı, rəqabət qabiliyyəti savadlı və səriştəli mütəxəssislərdən, onların fəaliyyətini və əmək məhsuldarlığını artıran texnologiyaların mövcudluğundan böyük dərəcədə asılıdır. Ali təhsil sektoru bu ehtiyacların reallaşmasına əhəmiyyətli dərəcədə kömək edir. Bundan başqa, müasir dünyada beynəlxalq səviyyədə geniş əlaqələri olan yüksək keyfiyyətli təhsil sistemləri milli sərhədlər vasitəsilə tələbə, tədqiqatçı, layihə və ideyaların mübadiləsi sayəsində qlobal inkişafa kömək edir. Bu ilkin şərtlərdən çıxış edərək layihənin əsas məqsədi hansı ölkələrin daha yaxşı ali təhsil verdiyini öyrənməkdir. Ali təhsil müəssisələrinin reytinglərindən fərqli olaraq (məsələn, Times Higher Education və Quacquarelli Symonds), “Universitas 21” reytingində iqtisadi və sosial inkişafın müxtəlif mərhələlərində olan ölkələrin ali təhsil sistemləri qiymətləndirilir.

“Universitas 21” milli ali təhsil sistemlərinin qiymətləndirilməsini həyata keçirən yeganə reytingdir və dünyanın ən yaxşı universitetlərinin reyting müzakirəsini hər bir ölkədə ən yaxşı ümumi sistemlərə köçürmək üçün uzun müddət davam edən ehtiyaclarla cavab verir.

Qeyd edək ki, U21 reytingi 4 kateqoriyadan ibarətdir: resurslar (resources) 20%, mühit (environment) 20%, əməkdaşlıq (connectivity) 20% və məhsuldarlıq (output) 40%. Reytingin nəticələri abituriyentlərə xaricdə təhsil almaq üçün ölkəni seçməyə kömək edir.

<https://universitas21.com/rankings>

Reyting	Ölkə	Topladığı bal
1	ABŞ	100.0
2	İsveçrə	90.1
3	Danimarka	85.7
4	Sinqapur	84.5
5	İsveç	84.3
6	Birləşmiş Krallıq	83.6
7	Kanada	83.2
8	Finlandiya	82.8
9	Avstraliya	82.2
10	Niderland	81.6
11	Norveç	80.5
12	Avstriya	79.3
13	Belçika	75.6
14	Yeni Zelandiya	72.7
15	Honkonq	72.7
16	Almaniya	70.5
17	Fransa	68.6
18	İsrail	67.4
19	İrlandiya	66.0
20	Yaponiya	61.9
21	Tayvan (Çin)	60.5
22	Səudiyyə Ərəbistanı	59.3
23	İspaniya	58.6
24	Cənubi Koreya	58.0
25	Portuqaliya	57.6
26	Çin	56.8
27	Malayziya	56.1
28	Sloveniya	55.4
29	Çex Respublikası	54.8
30	İtaliya	54.5
31	Çili	54.3
32	Polşa	52.6
33	Macarıstan	51.3
34	Cənubi Afrika	49.7
35	Rusiya	49.1
36	Ukrayna	47.8
37	Yunanıstan	47.4
38	Slovakiya	47.2
39	Türkiyə	46.3
40	Argentina	46.0
41	Braziliya	45.6
42	Serbiya	44.2
43	Xorvatiya	43.6
44	Rumıniya	43.0
45	Bolqarıstan	42.7
46	Tailand	42.3
47	İran	42.2
48	Meksika	41.7
49	Hindistan	39.6
50	İndoneziya	35.0